

L'àrea natural del meandre vell del riu Fluvià

Al'Alt Empordà, entre els municipis de Ventalló i Torroella de Fluvià, a un quilòmetre al sud del nucli urbà d'aquesta última població, aigües avall del pont de la carretera C-31, se situa la zona coneguda com el Meandre Vell. S'accedeix a aquest espai des de la rotonda d'entrada de Torroella de Fluvià, des d'on cal seguir les indicacions Grup Curanta, primer per la carretera i després per un camí de terra. L'àrea natural del Meandre Vell està formada per un llac central que ocupa una superfície de 30 ha, amb una morfologia en forma de vuit que s'emplaça en material al·luvials quaternaris, a l'entorn del qual hi ha diferents itineraris per recórrer a peu o en bicicleta. Aquesta zona se situa allà on fa uns anys hi havia un meandre del riu,

el qual va ser explotat per a l'extracció d'àrids. Ha estat restaurat i convertit una zona humida voltada de vegetació autòctona. La visita al Meandre Vell permet fer un interessant recorregut botànic, des del canyissar de la zona inundable, al bosc de ribera amb salzes, albers, freixes i oms, fins a fragments d'alzinar i roureda.

La història d'aquest espai comença el 1991, quan es va construir un pont sobre el riu Fluvià i es va canalitzar un tram del riu aigües avall del pont, fet que va comportar la desconexió hidràulica del meandre. Les inundacions als terrenys més propers, i fins i tot al poble, van fer que la Generalitat dugués a terme obres de canalització, a fi de drenar les aigües fluvials cap al mar. El meandre, format per graves, sorres i argiles, esdevenia

MARTA PUIGURIGUER > TEXT I FOTO

un espai aprofitable des del punt de vista de l'explotació d'àrids. El 1999 va començar un projecte de restauració ambiental de les zones explotades. El resultat final ha estat aconseguir una àrea natural, ordenada i visitable, formada per una zona humida central: amb un espai temporalment inundat i un altre de forma permanent amb diferents estatges de profunditat. Així, on hi havia un meandre, hi va haver una gravera i avui hi ha un llac. L'aigua per al manteniment de la zona humida és aportada de manera natural pel nivell freàtic subterrani. La zona inundada queda separada del riu Fluvià i segueix la traça de l'antic meandre, que va ser ampliat i aprofundit durant l'explotació. La recreació dels hàbitats naturals al voltant del llac fa que la zona presenti una rellevant di-

versitat biològica, en què destaca l'avifauna. Per aquest motiu l'antiga gravera ha estat declarada espai d'interès comunitari, amb la protecció corresponent dins la Xarxa Natura 2000. El projecte de restauració del Meandre Vell, per part l'empresa agremiada Àrids Germans Curanta, va obtenir el 2009 el premi nacional de restauració de la Federació d'Àrids de l'Estat Espanyol, i el 2010 van atorgar-li el guardó a la millor pràctica de restauració ambiental, dins dels Premis Europeus de Desenvolupament Sostenible. Una vegada finalitzat el projecte de restauració, l'empresa va cedir els terrenys als Ajuntaments de Ventalló i de Torroella de Fluvià.

Marta Puiguriger